

Støtte for den samme Betragtning, som jeg nu gjør gjældende, og dengang havde vi ogsaa behandlet Forslaget om Præsternes Lønning gjentagne Gange og havde indsamlet de Erfaringer, som den ærede Ordfører nu paaberaaber sig, at vi have gjort. Det var første Gang, jeg blev bekendt med, at der eksisterede en saadan Dagsorden. Den ærede Ordfører talte den Gang saa varmt og saa ivrigt for dens Betragtning, som jeg nu gjør gjældende, at hans Fordrag for en stor Del — kan jeg gjerne sige — har havt Indvirkning paa min Betragtning af denne Sag. Tilstanden, som den nu er, er jo denne, at de forskjellige Rald Lønnes overordentlig forskjellig, og at der derfor ved Besættelsen af Præsteembederne blive flere andre Hensyn at tage, end jeg tror, det er ønskeligt, naar man skal overlade Menighederne en virkelig Andel i Besættelsen. Jeg skal naturligvis ikke komme videre end herpaa, men skal dog anføre et Par Linier af, hvad den ærede Ordfører dengang sagde om den daværende Tilstand. Han sagde da, at man maatte føre sin Betragtning videre i dette Forhold, at man ikke alene kunde tage Hensyn til, hvilken Præst Menigheden helst ønskede, ja ikke engang alene kunde tage Hensyn til, hvilken Præst Menigheden bedst kunde være tjent med, man maatte ogsaa tage andre Hensyn i Betragtning. Naar det nu forholder sig saaledes, da forekommer det mig ikke, at den nuværende Tilstand kan siges at være heldig til at fremme en Lov om Menighedernes Delagtighed i Valget af deres Præster, før Lønningsagen er ordnet. Denne Betragtning er jeg ikke kommen til for nylig. Jeg tillod mig allerede ifjor ved Lønningslovens 1ste Behandling at udtale det Samme, hvilket jeg finder mig foranlediget til her at fremdrage. Jeg udtalte, at jeg delte Ønsket om Lønningsagens hurtige Fremadskriden og Fuldbendelse, netop fordi det efter min Mening var Betingelsen for, at vi ogsaa kunde faae vedtaget en Lov om Menighedernes Delagtighed i Valget af Præsten, en Lov, der ogsaa efter min Mening var paatværgende nødvendig. Med Hensyn til at jeg i Samlingen 1867—68 var enig med den ærede Ordfører og et æret Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds om at indstille til Vedtagelse et Forslag om Menighedernes Delagtighed i Valget af deres Præster, maa jeg sige, at jeg ganske vist har været fristet til nu at stille det samme Forslag; men da jeg stod ganske alene i Udvalget, ansaa jeg det for ørtesløst og ikke rigtigt at reise nogen Forhandling om den Sag. Jeg skal kun bemærke, at Forslaget i visse Punkter nærmer sig stærkt det Forslag, som her er opstillet af Mindretallet, men dog indeholdt adskillige derfra afvigeende Punkter, der for mig næsten ere en Betingelse for, at jeg kan slutte mig til et Lovforslag om denne Sag. Det indeholdt saaledes den Bestemmelse, at der skulde vælges et Menighedsudvalg, til hvilket Ansøg-

ningerne skulde sendes, men indeholdt Intet om, at Ministeren foruden dem, som ikke kunne komme i Betragtning ifølge de gjældende Regler, ogsaa skulde være berettiget til at udstyre en stor Del af de indkomne Ansøgninger. Det er det Punkt, hvor jeg mest vil holde igjen med Hensyn til at give Ministeren Indflydelse paa Sagen. Efter min Betragtning er det Hovedsagen, at det, hvor man har kastet Diet paa en bestemt Præst, maa være muligt for Menigheden at faae ham til Præst; men dette kan let gøres umuligt derved, at den Vedkommende netop er en af de Ansøgere, som Ministeren udstyreder, saa at den Vedkommendes Ansøgning slet ikke kommer til Behandling i Menighedsudvalget. Dette Punkt indeholdtes som sagt ikke i vort Forslag, men det blev stillet som Ændringsforslag af Indbringeren af Hovedforslaget, at Ministeren kunde henlægge en Del af Ansøgningerne. Det blev imidlertid forkastet her i Thinget med 40 St. mod 12, og det viste sig altsaa dengang, at Folkethinget ikke delte den Betragtning. Nu er man gaaet bort derfra, nu har man indrømmet Kirkestyrelsen at kunne igennem Ministeren udstyre en Del af Ansøgningerne, hvorved det, som jeg alt har bemærket, bliver vanskeligt og maasse umuligt for Menighederne i visse Tilfælde at faae den Præst, de ønske. Forslaget indeholdt endvidere, at det Menighedsraad, som skulde vælges omtrent paa samme Maade, som her er foreslaaet, skulde indstille indtil 3 af Ansøgerne. Blev det enigt, skulde det indstille 1, blev det ikke enigt, kunde det indstille 2 eller 3. Derved var der større Sandsynlighed for, at Menighedsudvalget virkelig kunde komme til at afgjøre Sagen, og det betragter jeg endnu, ligesom dengang, for et væsentligt Gode. Dette er omtrent den Maade, hvorpaa Besættelsen af vore Skolelærerembeder er ordnet, og jeg tror, at hvis man vil forlade den og ubvide Valgretten til hele Befolkningen, vil man let se, at man vil støde paa mange Vanskeligheder. Dette Menighedsudvalg skulde desuden vælges efter ganske andre frie Regler end de nuværende Sogneraad. Det var disse Punkter, hvori det daværende Forslag adskilte sig fra det nu foreliggende, og jeg skulde gjerne have opstillet hint Forslag her for at prøve, om det kunde finde Tilslutning, men jeg har ikke fjerneste Haab om, at det kan gjenneføres, og derfor har jeg indtaget den Stilling, jeg har. Jeg kan saaledes ikke tiltræde og heller ikke tilraade det ærede Thing at fremme denne Sag videre, før Loven om Præsternes Lønning er endelig vedtagne. Smidlertid er det ikke min Hensigt at lægge Sagen Hindringer i veien. Jeg skal ikke stemme imod dens videre Fremme, hvilket Forslag der end bliver vedtaget, men skal stemme for dens Indsendelse i det andet Thing, for at vi kunne komme til at se, hvorledes dette stiller sig til den.